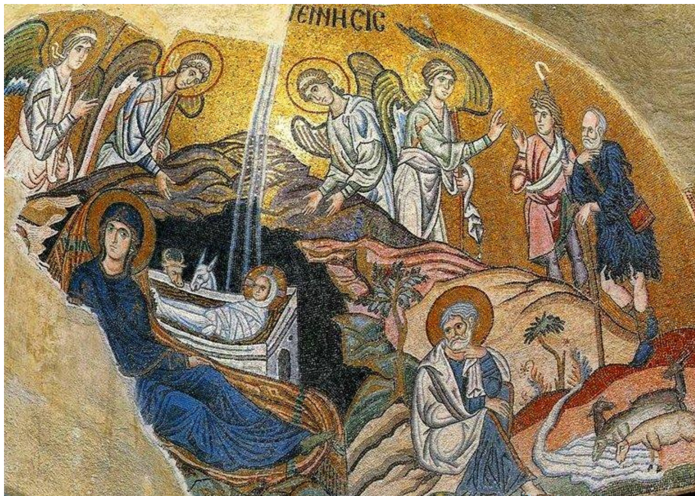
înnoirii României, la sfârşitul acestui ultim veac al mileniului stă mărturie jertfa voastră, a tuturor.

Ferice de neamul care se întemeiază şi se înnoieşte prin jertfă în numele lui Hristos, Cel care, prin jertfă, ne-a dăruit Învierea!

COLINDĂ

Doarme colo în poiată
pruncuşor fără de tată.
Şi măicuţa, mama lui
se tot plânge boului
c-a născut în Vifleim,
n-are scutece de in,
n-are apă, n-are faşă,
nici opaiţ, nici nănaşă
Iosif cercul de pe cap
în cuier şi l-a lăsat
şi-a plecat unde-a plecat
ca să-l latre câinii-n sat.
Noaptea-i neagră, ceasu-i lung,
stă măicuţa lângă prunc.
Să le ţie de urât
înger'nalt s-a coborât
Şi în noapte înadins
degetul şi l-a aprins.
Arde îngerul lui Dumnezeu
ca o lumânare de său.

Lucian Blaga

ŞTIRI

Anul care se încheie a fost unul foarte dificil, în care pandemia de coronavirus a avut 1,6 milioane victime. Din cauza noii boli, dar nu numai, mulţi slujitori ai altarelor, printre care ierarhi şi mari duhovnici s-au stins în 2020. Iată câţiva dintre oamenii de care ne-am despărţit în acest an:

Luna martie a adus o veste tristă pentru obştea Mănăstirii Techirghiol care şi-a pierdut stareţa, stavrofora Semfora Gafton, în vârstă de aproape 98 de ani, dintre care 76 i-a petrecut în slujirea monahală.
În aprilie, trecerea la Domnul a părintelui profesor Mircea Basarab avea să-i întristeze pe credincioşii români din München, precum şi pe studenţii sau elevii săi.
În luna mai, Arhiepiscopia Sucevei şi Rădăuţilor, l-a pierdut pe Înaltpreasfinţitul Părinte Pimen care a fost infectat cu Covid-19.
La puţin timp, în iunie, Prof. Constantin Pavel, „marele inginer constructor al Catedralei Naţionale", avea să treacă la cele veşnice.
Apoi Ieromonahul Iacob Savin, ultimul duhovnic al Părintelui Cleopa Ilie, s-a stins din viaţă, la mijlocul lunii iulie.
Părintele Boris Bobrinskoy, figură proeminentă a teologiei ortodoxe din Franţa şi de pretutindeni, fost profesor şi decan al Institutului de Teologie Ortodoxă Saint Sèrge din Paris, a plecat la Domnul în data de 7 august.
Câteva zile mai târziu, s-a stins din viaţă părintele arhimandrit Laurenţiu Popa, stareţul Mănăstirii Stânişoara.
În 23 septembrie, Părintele Radu-Cosmin Bogdan, preotul militar al Garnizoanei Timişoara, avea să se stingă la vârsta de numai 37 de ani în urma infectării cu Covid-19.
O altă victimă a coronavirusului a fost şi Părintele Profesor Constantin Muha, Directorul Seminarului Teologic din Dorohoi. A plecat la cele veşnice în data de 15 octombrie, la vârsta de 52 de ani.
Mitropolitul Amfilohie de Muntenegru avea să treacă la Domnul în data de 30 octombrie. Ierarhul în vârstă de 82 de ani a fost internat în spital data de 06 octombrie fiind testat pozitiv la Covid-19. Pneumonia cauzată de această infecţie i-a cauzat decesul.
Luna noiembrie a început cu o veste tristă din Mitropolia Banatului. În 2 noiembrie, Stareţul Mănăstirii Partoş, Părintele Varlaam Almăjanu, a murit în urma infectării cu coronavirus, la vârsta de numai 42 de ani.
În 15 noiembrie, a trecut la Domnul Arhim. Ghelasie Ţepeş, ctitorul şi stareţul Mănăstirii „Sf. M. Mc. Dimitrie Izvorâtorul de Mir" de la Sighişoara.
Pe 20 noiembrie, Patriarhul Irineu al Serbiei a plecat la Domnul fiind răpus de Covid-19.
Mănăstirea Floreşti avea să-l piardă pe Părintele Irineu Bocăncă, în data de 11 decembrie.
În data de 13 decembrie, Părintele Mihail Băcescu, duhovnicul Mănăstirii Pasărea s-a mutat la Domnul, şi el infectat cu coronavirus, dar având şi alte afecţiuni.
Veşnica lor pomenire din neam în neam! *(Basilica.ro)*

CU ACEST NUMĂR SE ÎNCHEIE ANUL 2020 PENTRU FOAIA ORTODOXĂ MAXIMINA. DÂND SLAVĂ LUI DUMNEZEU PENTRU TOATE, VĂ MULŢUMIM TUTUROR PENTRU DRAGOSTE!

MAXIMINA

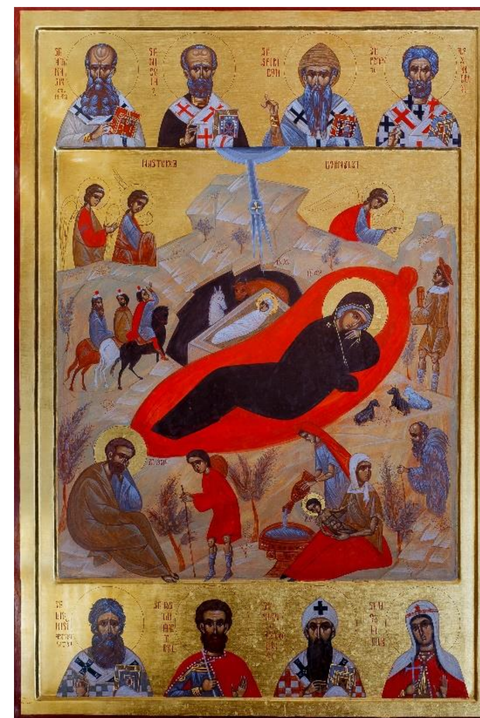

Foaie ortodoxă pentru suflet

nr. 19 / 20 decembrie 2020

BUCURIA – PIATRA DE ÎNCERCARE A ADEVĂRATEI PRĂZNUIRI A NAŞTERII DOMNULUI

Cuvânt al Sf. Teofan Zăvorâtul

Acum este vremea nu pentru învăţături, ci **pentru slavoslovire,** nu pentru poveţe, ci pentru **mulţumire,** nu pentru a propune lecţii, ci pentru a vădi **bucurie.** Deci, cu recunoştinţă să dăm slavă Domnului şi să ne bucurăm întru numele Lui cel sfânt. Slavă negrăitei Tale milostiviri, Doamne, care nu ne-ai părăsit în căderea noastră amară! Slavă nesfârşitei Tale înţelepciuni, care ne-a întocmit un chip de mântuire atât de minunat! Slavă proniatoarei Tale purtări de grijă pentru noi anume, care ne-a chemat să fim părtaşi harului Tău răscumpărător! Veniţi să-L slăvim pe Domnul, care a căutat spre smerenia robilor Săi!

Îngerii dau slavă, şi nu pentru ei înşişi. Între cer şi pământ proptind picioarele lor, ei ba se întorc spre cer, ba se apropie de pământ; văzând în cer slavă, iar pe pământ pace şi bunăvoire, *nu pot să ţină în ei cântările de laudă,* care le scapă fără voie. Şi atunci cum să ne înfrânăm de la cântările de laudă noi, de vreme ce în Naşterea lui Hristos totul e pentru noi? Iată, se găteşte jertfa de milostivire – Mielul lui Dumnezeu, care va să fie înjunghiat pentru a noastră mântuire! Iată, se pogoară din cer Pâinea vieţii, ce va să dăruiască viaţă lumii! Iată, Domnul, ca un păstor, pleacă dintru înălţime şi, lăsând cele nouă oi – soboarele îngereşti, S-a pogorât căutând-o pe una singură – omenirea rătăcită, pentru ca, luând-o pe umerii Săi, să o aducă mântuită la Tatăl Său!

Aşadar, n-ai odihnă, Doamne, căci vii la mine căutându-mă pe mine, cel rătăcit. A şaptea zi Te-ai odihnit de lucrurile facerii, iar de lucrurile mântuirii nu Te odihneşti, *ci* de la început şi până acum lucrezi – şi Tu, şi Tatăl Tău. Atunci, căutându-l în rai pe Adam cel căzut, l-ai chemat, zicând: "Adame, unde eşti?" Adam s-a ascuns în desiş – în dragostea lui de căderea sa. Acum Tu Te pogori chiar în adâncul căderii noastre ca să-i chemi înapoi pe cei ce au îndrăgit acest întuneric.

O, Doamne, cheamă-ne înapoi şi pe noi! Însă dă-ne să nu ne ascundem, ci să ne deschidem cu inima şi să ieşim în întâmpinarea Ta, fiind gata să răspundem la orice:

Iată-ne! Suntem neputincioşi şi slăbănogiţi: ia-ne, tămăduieşte-ne, vindecă-ne. Iată ***mintea*** – acest grumaz de fier şi frunte de aramă: ia-o, fă-o praf înaintea feţei tale şi sălăşluieşte în ea deprinderea supunerii cu smerenie faţă de cuvântul Tău cel dumnezeiesc şi de adevărul Tău. Iată ***inima*** pofticioasă, această femeie cu scurgere de sânge, din care curg necontenit şiroaie de pofte necurate: ridică-ne la atingerea de Tine, ca să înceteze curgerea acestui sânge. Iată ***sufletul***, care a uitat de Tine şi numai cu gusturi pământeşti se hrăneşte: dă-ne să ne întoarcem în braţele Tale, simţind dulceaţa lor şi să ne veselim la masa Ta, ca să uităm de toate aceste roşcove, care nu hrănesc, ci doar întărâtă gustul şi chinuie printr-o sete care nu este niciodată potolită. Atunci şi noi vom aduce Ţie, Celui ce Te-ai născut, aurul cunoaşterii curate, fără amestec străin, a adevărurilor Tale, smirna – omorârea de sine faţă de pofte şi de patimi şi tămâia – năzuinţa către cele de Sus şi îndulcirea doar de cele cereşti.

Ne-am obişnuit să ne facem urări de bine cu prilejul acestui praznic. În ele se poate ascunde, însă, o amară mustrare pentru noi. **A te bucura sau a nu te bucura în această zi – iată piatra de încercare prin care se arată dacă suntem în legăturile cuvenite cu Domnul ce S-a născut!** Doar am fost deja chemaţi, ne-am apropiat de El şi am fost primiţi de El. Noi suntem ai

Lui şi El al nostru, aşadar tot ce este al Lui este şi al nostru. Iar ce este al Lui aduce negreşit pace şi bucurie. Ca atare, pacea şi bucuria trebuie să fie starea obişnuită a duhului nostru – şi asta întotdeauna, mai ales în zile ca cea de acum!

Iată, toţi sunt la ospăţul Domnului – petrec şi se veselesc! Iar noi ce? ne suntem singuri vrăjmaşi, ca să nu mergem acolo? Sau intrarea ne este, cumva, închisă? Sau, cumva, nu ne vor primi? Sau ne vor micşora cu ceva partea? Nu... pe toţi îi îmbie Domnul cu toate – *numai să vină fiecare în felul arătat şi va primi totul şi va primi bucurie atât de nestrămutată, încât nimeni nu i-o poate lua.* Amin!"

CÂNTEC DE LEAGĂN

Pe tăria de oglindă
Colindă, colindă,
Prinde steaua să se-aprindă,
Colindă, colindă.

Albă stea şi călătoare
Floare dalbă floare,
Dulce smirnă către soare,
Floare dalbă floare.

În ungherul meu mă chinui
Linu-i lin şi linu-i
Şi de gând străin mă-nvinui
Linu-i lin şi linu-i.

Steaua însă mi se-arată
Veste minunată
Pe suspinul meu plecată
Veste minunată.

Peste creştet îmi pogoară
Creanga cetioară
Gluga visului uşoară
Creangă cetioară.

Cum e marea şi cum ceru-i,
Lerui Doamne, lerui,
Cu lumini din rai mi-o cerui,
Lerui Doamne, lerui.

Mi-o presar cu flori de nalbă
Dalbă floare dalbă
Şi cu fluturii din salbă
Dalbă floare dalbă.

Mi-ai venit în roi de stele,
Dulce Manuele,
Azi dezbracă-te de ele,
Dulce Manuele.

Şi când zorile se-nziuă
Ziurel de ziuă
În veşmântul meu te-aciuă
Ziurel de ziuă.

Mână-n mână ne cuprindă
Colindă, colindă,
Tihna lumii suferindă
Colindă, colindă.

Bartolomeu Valeriu Anania

SFINŢII SĂPTĂMÂNII

SFÂNTUL IGNATIE TEOFORUL, UCENICUL APOSTOLILOR ŞI PĂRINTELE EPISCOPILOR

(20 decembrie)

Potrivit Tradiţiei bisericeşti, viaţa Sfântului Ignatie Purtătorul de Dumnezeu, prăznuit în această lună în ziua a douăzecea, stă sub semnul unei întâlniri minunate pe care el a avut-o la o vârstă fragedă cu Domnul nostru Iisus Hristos. Astfel, Sf. Evanghelist Matei ne consemnează în Evanghelia sa că Mântuitorul nostru, vrând să le arate apostolilor Săi că cei ce vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu vor trebui să aibă nevinovăţia şi smerenia pruncilor, ia un copilaş în braţe şi îl dă exemplu ucenicilor (Matei 18, 1-6). Acest copilaş este viitorul mare episcop şi sfânt al Bisericii noastre, Sfântul Ignatie, care din acel moment I-a purtat Mântuitorului o dragoste înflăcărată. Pentru această dragoste ce o purta în inima lui a fost numit Teoforul sau Purtătorul de Dumnezeu.

Tradiţia bisericească ne mai spune că Sf. Ignatie, alături de Sf. Policarp, episcopul Smirnei, au fost iniţiaţi în tainele adânci ale credinţei de către Sf. Ioan Evanghelistul. Fiind următor ales al Domnului, va fi hirotonit episcop al Antiohiei, capitala Siriei şi oraşul cel mai important al întregului Răsărit. Conform învăţăturii sale că ***mucenicia este semnul adevăratei ucenicii şi urmări a Domnului***, în timpul persecuţiilor iniţiate de împăratul Domiţian (81-96), Sf. Ignatie i-a îndemnat pe mulţi mărturisitori să dispreţuiască suferinţele şi încercările cele de câteva clipe, ca să dobândească în schimb viaţa cea netrecătoare. Pe el, însă, sfârşitul persecuţiei l-a întristat pentru că nu a fost arestat şi nu a suferit atât de dorita mucenicie.

testamentare. De asemenea dorea ca în seara aceasta să alcătuiască un colind special pentru Târgu-Ocna.

Cu sfială m-am apropiat de părintele Gherasim ca să văd cum îi este. M-a simţit şi a deschis ochii mari, negri, adânci:

-Ai venit?...Mă bucur. Eram departe, în locuri de verdeaţă, de cântec de mireasmă, făurite din lumini. Acolo e minunat. E pace. De fapt, nu se poate exprima ce e acolo. E atâta fericire, încât chiar bucuria de a te vedea e o suferinţă prin contrastul dintre cele două lumi. *Voi pleca în curând, poate chiar acum, în noaptea de Crăciun.* Şi acesta e un dar al Domnului. Nu ştiu cum să-I mulţumesc. Nu ştiu cum să-i fac pe oameni să-L trăiască pe Dumnezeu, deplina bucurie.

S-a oprit puţin, a respirat adânc, apoi a reluat:
-Aici va fi într-o zi pelerinaj."

Din acea cameră 4 a Penitenciarului Târgu-Ocna a pornit către noi Colindul celui ce avea să dea mărturie neamului său întru Naşterea Sfântului Prunc :

Pe malul Trotuşului
Cântă robii Domnului,
Înjugaţi la jugul Lui.
Dar cântarea lor e mută,
Că-i din suferinţă multă
Şi-i cu lacrimi împletită.

În inima robului,
Domnu-şi face ieslea Lui,
În noaptea Crăciunului.

Flori de crin din ceruri plouă
Peste ieslea Lui cea nouă
Şi din flori picură rouă.

Stă un copilaş în zare
Şi priveşte cu mirare
La fereastra de-nchisoare.
Lângă micul copilaş
S-a oprit un îngeraş,
Ce-i şopteşte drăgălaş:
„Azi Crăciunul s-a mutat
Din palat la închisoare,
Unde-i Domnu-ntemniţat".

Şi copilul cel din zare
A venit la închisoare
Să trăiască praznic mare.

Valeriu Gafencu – Colind.

VOUĂ

Pr. Constantin Galeriu

Potirul durerilor era plin la acea cumpănă de vremi! A luminat atunci în spiritul vostru, tinerilor, un cuvânt unic: **„Vom muri şi vom fi liberi!".** Nu l-a rostit nimeni în vreo altă ţară, în vreo altă revoluţie, nici la 1789, nici la 1848, nici în 1917. Voi aţi descoperit libertatea în moarte, dar nu în moartea ca moarte, ci în moartea ca jertfă. Aşa a fost la început: Jertfa, nu moartea! „Mielul e înjunghiat de la întemeierea lumii" (Apocalipsa 13:8).

Creaţia e întemeiată pe jertfă. Păcatul a transformat jertfa în moarte. Dar Hristos a transformat, prin Cruce, moartea în Jertfă, care duce la Înviere – în jertfă rodeşte învierea. În jertfa voastră a rodit reînvierea neamului. **Voi aşa aţi trăit moartea, ca jertfă**; trăind-o aşa, moartea murise în voi mai înainte; murise frica, murise sclavia totalitară, murise josnicia materialistă, murise ateismul, murise tot ce omoară viaţa în duhul ei divin, nemuritor.

Jertfa nu e moarte. Jertfa este DA, afirmaţie originară, început de existenţă; moartea este NU, este negaţie, este sfârşit de existenţă. *Cauza jertfei este iubirea, este Dumnezeu*; cauza morţii este păcatul, este demonul. Jertfa este conştienţă; moartea este căderea în inconştienţă; jertfa este liberă; „mergând Domnul spre patima cea de bunăvoie..." psalmodiază Biserica în Săptămâna Patimilor; moartea e silnică, nu e liberă, o refuzi; jertfa e vizionară, priveşte într-un viitor, orizont însorit de Soarele Dreptăţii; moartea nu priveşte decât la întunericul cel veşnic; jertfa e profetică, prevesteşte învierea, un nou început. Veacul celei de-a opta zi a creaţiei. Profeţia morţii este groapa, căderea.

A luminat în voi, martirii, acest înţeles al ofrandei voastre pure, genuine, înţeles că nu muriţi, şi că, deci, sunteţi vii, tot mai vii. Domnul vieţii, Iisus Hristos, a zis: „Adevăr, adevăr vă spun vouă: cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis are viaţă veşnică şi la judecată nu va veni, ci a trecut din moarte la viaţă" (Ioan 5:24). Voi aţi trecut la viaţa de veci. Aţi dobândit deplina libertate pentru voi, dar şi pentru noi. *Din libertatea voastră şi noi devenim liberi „de cel rău".*

În martiriu se dezvăluie adevărul fundamental al existenţei: starea de oferire spre împlinire. (...) La temelia

În ea, aşteptarea omenirii întregi şi-n omenire, a fiecăruia din noi, aşa cum suntem, cu patimile noastre, cu păcatele şi cu minciunile noastre, îşi află un răspuns, o dezlegare. E semnul că strădania noastră nu e în zadar, că nu în zadar năzuim către mai bine. Că strădania noastră s-a auzit la cer şi că nu mai suntem de acum sortiţi risipei, că glasul a aflat răspuns la Scaunul Domnesc, că, în sfârşit, vom avea parte de dreptate. Spre asta năzuieşte, de o mărturiseşte sau nu o mărturiseşte, toată străduinţa omenească. Sterpi suntem toţi prin firea noastră şi robi suntem toţi prin fire. Ne robim tuturor; ne robim ţelurilor făptuirii noastre, ne măcinăm în luptă cu puterile lumeşti, să-nfăptuim visurile care ne-au robit; ne robim şi nouă înşine, şi unii altora, numai şi numai ca să avem parte de-mplinire.Ba, chiar şi atunci când, mândri, revoltaţi, asemeni lui Spartacus, vrem să ne azvârlim lanţurile şi să fim [liberi], *nu facem decât să ne schimbăm robia.*

Şi iată că, dintr-o dată, avem **semn**: că stârpiciunea noastră şi-a aflat limanul, că goliciunea noastră şi-a aflat îmbrăcăminte, că năzuinţa noastră şi-a aflat întruchipare, că **S-a născut Domnul nostru adevărat**, care ne va face dreptate.

… *Ţie,* aşadar, căruia ţi-a murit ce ţi-a fost drag, *ţie*, căruia ţi s-a stricat jucăria, ţie, celuia care te vezi păcătos, bicisnic, *ţie*, celuia care ai ucis atâtea lucruri sfinte, *ţie,* pe care viaţa te-a zdrobit şi pe care te paşte deznădejdea, iată că **ţi S-a născut Prunc**. ***Ţie***. Acesta a venit, anume pentru tine, ca să îţi zică să nu fii întristat, să vindece rănile tale, să şteargă lacrimile tale, să-ţi spună că, la El, nimic din tot ce avu preţ nu are moarte; că strădania ta nu va fi zadarnică; că ruga ta s-a auzit la cer; că El a venit să mântuie tocmai ceea ce era pierdut.

La El ai să recapeţi curăţia, ai să redobândeşti gustul de viaţă, ai să te afli iar întreg, pe tine însuţi strălucitor, împlinit până la statul fiinţei tale adevărate, cu tot ce ai încercat, tot ce n-ai izbutit şi ai să vezi că la El nu e pentru nimic moarte, ci numai Înviere, Bucurie, Strălucire şi Viaţă fără de sfârşit.

O, dacă ar putea, numai, ochii tăi, ochii mei, ***să vadă Bucuria îndurării Sale***. Poate că am orbi de bucurie.

O, BRAD FRUMOS

O, brad frumos, ce sfânt erai
În altă sărbătoare,
Mă văd copil cu păr bălai
Şi ochii de cicoare.
Revăd un alb şi sfânt cămin
Şi chipul mamei sfinte,
Imagini de Crăciun senin
Mi-apar şi azi-nainte.

Un brad cu daruri şi lumini
În amintiri s-arată.
Prin vis zâmbeşte ca un crin
Copilul de-altădată

Azi nu mai vine Moş Crăciun
Ca-n noaptea de cenuşă,
Ci doar durerile-mi s-adun'
Să-mi plângă după uşă.

Trosneşte lacătul de fier,
Se stige câte-o viaţă,
S-aude glas de temnicer
Pe lespedea de gheaţă.

Omătul spulberat de vânt
Se cerne prin zăbrele
Şi-mi pare temniţa mormânt
Al tinereţii mele.

Radu Gyr

NAŞTEREA PRUNCULUI SFÂNT ÎN TEMNIŢA DIN TÂRGU-OCNA

„Era o iarnă liniştită,- îşi va aminti mai târziu Ioan Ianolide – cu zăpadă, fără ger. Dealurile dimprejur încărunţiseră. Clopotele de la Schit ne vesteau rugăciunile călugărilor şi ne uneam cu ei şi cu toată suflarea creştină într-o rugăciune mută. Este cu neputinţă ca rugile tăcute revărsate în văzduh de oamenii aceia încolţiţi între moarte şi tortură să nu fi fost primite. Ele au fost auzite în ceruri, ele au adus cerurile pe pământ şi cred că Dumnezeu se va milostivi de lumea asta şi pentru sufletele acelea mari şi credincioase din Târgu-Ocna.

În camera 4 erau atunci aşezaţi, printre alţii, **arhimandritul Gherasim Iscu**, lângă el un evreu şi fost politruc sovietic, acum sionist, în fine, Ion, prietenul meu din Piteşti, care era foarte bolnav. Pe partea dreaptă a camerei, într-un pat era **Valeriu**, fratele meu cel mai drag.

Ion şi părintele Gherasim se găseau în stare gravă. Valeriu se refăcuse un pic şi, după pravila de rugăciune obişnuită, se concentra acum să compună câteva poezii

Scăpat fără vreo vătămare din această persecuţie, Sf. Ignatie s-a aruncat cu toată râvna în propovăduirea credinţei în cetatea sa şi în toate Bisericile Asiei. Ca un vrednic urmaş al Apostolilor, Sf. Ignatie ne lasă moştenire învăţătura sa despre Biserică, despre rolul şi instituţia episcopului, despre Euharistie, despre relaţia dintre Biserica locală şi Biserica Universală. Astfel, cel dintâi îndemn al Sfântului Teofor era ca obştea creştinilor să trăiască în unire şi dragoste în jurul episcopului, chipul pământesc al singurului Episcop adevărat, Iisus Hristos: *„Acolo unde este episcopul, acolo este Iisus Hristos, acolo este Biserica soborniceească”*. Credincioşii trebuie să se adune cât mai des în jurul episcopului şi al soborului preoţilor şi diaconilor pentru a săvârşi împreună Sfânta Euharistie, **„frângând aceeaşi pâine, care este leacul nemuririi şi antidotul pentru a nu muri, pentru a trăi în veşnicie în Iisus Hristos**”. La încheierea adunării euharistice, creştinii trebuie să vădească în viaţa lor, în purtarea lor, între ei şi faţă de cei din afară, în sentimentele şi gândurile lor, acelaşi acord armonios ca al corzilor bine potrivite ale unei lire, astfel încât să cânte „într-un singur glas, întru Hristos Iisus, un imn de slavă Tatălui”. „Rămâneţi uniţi în jurul episcopului”, îi îndeamnă el pe credincioşi, „aşa cum Biserica este unită în jurul lui Hristos şi Iisus Hristos este una cu Tatăl, ca toate acestea să fie în înţelegere întru unire”. El le porunceşte să fugă nu numai de ură şi certuri, ci şi de orice fel de dezbinări, „căci acestea sunt rădăcina tuturor relelor”. Astfel întăriţi în înţelegere şi dragoste unii faţă de alţii, Adevărul se va sălăşlui în ei, iar Biserica, precum o cetate cerească, va rămâne curată şi cu neputinţă de atins de molipsirea ereziilor. La urcarea sa pe tron (89), Traian i-a lăsat mai întâi în pace pe creştini, fiind preocupat să se războiască cu barbarii. Dar, în urma victoriilor împotriva sciţilor şi dacilor, a hotărât dă-i oblige pe toţi supuşii din imperiu să adopte cultul idolilor şi al împăratului, sub ameninţarea pedepsei cu moartea.

Pornit într-o campanie spre Armenia şi Persia, s-a oprit o vreme în Antiohia, unde a declanşat o persecuţie a creştinilor. Simţind că aşteptarea muceniciei sale se apropie de împlinire, Sf. Ignatie s-a înfăţişat de bunăvoie înaintea împăratului, mărturisindu-şi credinţa în Dumnezeul cel adevărat. Înfruntat, împăratul hotărăşte să-l trimită la Roma, pentru a fi mâncat de fiare în Colosseum, spre distracţia poporului. Plin de bucurie, slujitorul Domnului a sărutat fierbinte lanţurile care îl cuprindeau, numindu-le „preascumpele mele mărgăritare duhovniceşti”. Şi-a luat rămas-bun de la Biserica sa, îndemnându-şi fiii să-şi schimbe lacrimile în cântări de bucurie şi a pornit pe jos dimpreună cu alţi prizonieri, escortat de soldaţi cruzi şi nemiloşi spre locul hotărât al muceniciei. În drumul său îi întărea pe credincioşii din bisericile Asiei, cărora le-a trimis şi frumoase epistole. În ce priveşte dorul său arzător pentru mucenicie, rămâne grăitoare epistola către creştinii din Roma. Aflând că aceştia caută să-l elibereze, Sfântul îi mustră şi le cere să nu intervină: „Abia acum încep să fiu cu adevărat ucenic. Dorinţa mea pământească a fost răstignită şi nu mai este foc în mine ca să iubesc materia, ci o apă vie care strigă înlăuntrul meu: *Vino la Tatăl*”. Dragostea pentru Hristos i-a inspirat cuvinte de foc: *„iertaţi-mă fraţilor, şi nu mă împiedicaţi să trăiesc, nu îmi doriţi să mor. Îngăduiţi-mi să urmez şi eu patimilor Domnului meu. Lăsaţi-mă să mă fac mâncare fiarelor; prin ele voi putea să aflu pe Domnul. Căci sunt frământătura lui Dumnezeu şi* ***voi fi măcinat de dinţii fiarelor ca să mă aflu pâine curată a lui Hristos***.” În drum spre Roma îi face o vizită prietenului său Policarp, episcopul Smirnei (azi, oraşul Izmir din Turcia), căruia îi lasă în grijă Biserica antiohienilor. Ajungând la Roma după un drum lung şi chinuitor, pe mare şi pe uscat, a fost întâmpinat de credincioşi într-o atmosferă în care lacrimile de tristeţe se amestecau cu bucuria de a primi această stea din Răsărit care străbătuse lumea ca să vină să apună în Occident.

Când a sosit momentul execuţiei, Sf. Ignatie a intrat în arenă ca şi cum ar fi păşit spre Sfântul Altar pentru a săvârşi ultima sa Liturghie, înaintea credincioşilor amestecaţi printre păgâni în tribunele Colosseumului. Năpustindu-se asupra lui, leii înfometaţi i-au sfâşiat trupul îndată, nemailăsând, după cum însuşi sfântul dorise, decât oasele cele mari.

Aceste rămăşiţe de preţ au fost strânse cu evlavie de credincioşi şi duse cu mare alai în Antiohia, fiind întâmpinate cu cinste pe drum de creştini, ca şi cum păstorul se întorcea viu şi biruitor la turma sa.

Din Sfânta Tradiţie aflăm că pe lângă oasele mari, din trupul sfântului a rămas neatinsă şi *inima*, care fiind spintecată de păgâni în batjocură, s-a aflat *scriind în ea cu litere aurite numele Iisus Hristos*. Dragostea sa de foc întipărise pentru totdeauna în inima sa de carne numele cel iubit şi dorit al Domnului său.

Pr. Ioan Curechian

COLINDE, COLINDE

Colinde, colinde,
E vremea colindelor,
Căci ghiaţa se 'ntinde
Asemeni oglinzilor.
Şi tremură brazii
Mişcând ramurele,
Căci noaptea de azi-i
Când scântee stelele.

Se bucur copiii,
Copiii şi fetele,
De dragul Mariei
Îşi piaptănă pletele...
De dragul Mariei
Şi al Mântuitorului
Luceşte pe ceruri
O stea călătorului.

Mihai Eminescu

COLINDUL, SFÂNT ȘI BUN...

Sărbătoarea Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos se apropie, iar ultimele zile ale Postului Crăciunului îi fac pe cei mici, dar și pe cei mari, să se pregătească asiduu cu cele mai frumoase colinde. *Colinda* sau *corinda*, formă întâlnită des și în zona Banatului, datorită rotacismului, este pentru copii, mai ales în satele românești, cea mai mare bucurie a Crăciunului. Puține popoare din lume au întâmpinat venirea Fiului lui Dumnezeu cu o atât de caldă îmbrățișare ca poporul nostru și au exprimat-o cu o atât de bogată comoară de spiritualitate cum sunt colindele noastre religioase.

Colindatul este atât de împământenit la poporul român, încât nu am putea concepe Crăciunul fără colinde și tocmai de aceea, pentru a ne bucura deplin de aceste cântări religioase, este bine să cunoaștem câte ceva din trecutul acestora. Obiceiul colindatului este mult mai vechi decât creștinismul. Însuși termenul de *colindă* este de origine latină și provine de la cuvântul *calendae*, care semnifica *începutul lunii*. Așadar, colindul se întâlnește sub altă formă, ce-i drept, și la popoarele vechi. La romani, spre exemplu, la fiecare început de lună, când erau acele zile numite *calendae*, se colinda, adică se făceau acele urări de bine, de prosperitate și belșug. Desigur că tradiția colindatului, a urărilor a fost preluată și de strămoșii noștri. Folclorul român este plin de colinde foarte vechi, dar care nu au un conținut religios. Aceasta reiese și din faptul că vorbesc despre ocupațiile vechi ale popoarelor, ca de exemplu vânătoarea: *"Mândruș cânt-un cerb în codru//Vânătorii l-au aflatu//Pușca-n mână ș-o luatu//După cerb o alergatu//Sus în munte l-o aflatu//Stai fârtat nu mă-mpușca//Lasă-mi mie viața//Că nu-s fiara fiarelor//Ci-s vătaful oilor//Oilor cornutelor//Din vârfuțul munților// Munților cornuților//Munților cornuților".*

Acest colind vechi maramureșean, căruia creștinii i-au dat un conținut religios, face trimitere la *cerb,* care este adesea simbolul Mântuitorului Iisus Hristos. Vrednicul de pomenire Patriarh Nicodim Munteanu privind cu atenție catacombele din perioada de început a creștinismului, observă că unul dintre simbolurile folosite de creștinii de atunci, era *cerbul*. Prea Fericitul Părinte Patriarh, explica, pornind de la primul verset al Psalmului 41 *"În ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa te dorește sufletul meu pe Tine Dumnezeule"*, că în vechime persista ideea că toți cerbii se hrăneau și cu șerpi, nu doar cu vegetație locală, iar apoi, pentru a scăpa de veninul acestora, mergeau să bea multă apă. Acest fapt a condus la o analogie frumoasă. Mântuitorul Iisus Hristos este asemănat cu un cerb care a distrus păcatul simbolizat prin șarpe.

Așadar, dacă creștinismul a preluat obiceiurile vechi și le-a umplut de sens, de semnificații religioase, astăzi asistăm la un fenomen invers. Pentru mulți sărbătoarea Crăciunului se golește tot mai mult de conținut religios, rămânând ca o coajă goală pe dinlăuntru. Într-adevăr poporul român a trecut printr-o perioadă în care colindele religioase nu s-au prea colindat, perioada comunismului. Totuși, această golire de mesaj religios, a început cu mult înainte, crescând o dată cu civilizația. În acest sens, unul dintre marii muzicologi, folcloriști și compozitori, născut la Seliște în județul Arad, Sabin Drăgoi, în prefața culegerii de colinde publicată la anul 1925, spunea cu apăs, printre altele, că sub influența civilizației tradiția noastră se pierde: *"Bate ceasul doisprezece! Atenție! Ajutor! Ne civilizăm!"*. De asemenea în scrierile istorice specifice perioadei secolelor XVII – XVIII din Transilvania, întâlnim referiri la faptul că grofii erau revoltați pe români, pentru că în noaptea de Crăciun umblau din casă în casă și cântau cântecele lor, refuzând să învețe cântările protestante.

Cu toate acestea colinda a fost și rămâne pentru creștinii autentici, o înveșmântare frumoasă a textului evanghelic auzit în Sfânta Biserică, care are puterea să ne picure în suflete credința și să ne înalțe sufletește, pentru că însuși Avva Pimen al Patericului egiptean, spunea că, cântarea și implicit, zicem noi, colindul încărcat de mesajul evanghelic, face inima caldă și bună.

O știm bine, primii colindători au fost îngerii din ceruri, care le-au vestit păstorilor lăudând și zicând *"Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!"*, dar cei care continuă până astăzi acest obicei minunat, sunt în primul rând copiii curați, încărcați de omăt, cu obrajii roșii de ger, cu mâinile plăpânde, pasul șovăielnic, dar plini de lumină.

În vechime, dar chiar și astăzi, în unele zone ale țării, colindatul se făcea în cete, după multe repetiții, pornind de la biserică: în Ajun colindau tinerii, iar în ziua Nașterii Domnului colindau bătrânii, gospodarii satului.

Colindatul nu poate fi despărțit de sărbătoarea Nașterii Domnului, ba chiar trebuie transmis mai departe generațiilor viitoare, cu atât mai mult cu cât în anul 2013, *colinda* a intrat până și în *Patrimoniul Cultural Imaterial Unesco*, pentru valoarea culturală și spirituală a acestei tradiții.

Generațiile viitoare trebuie să învețe să prețuiască și să trăiască colinda, pentru că ce poate fi mai minunat în seara de Ajun, decât să simți că alături de îngeri vestești Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, așa cum zice colinda: *"Cerul și pământul//În cântări răsună//Îngeri și oamenii//Cântă împreună//Hristos se naște//Domnul coboară//Îngerii cântă, magii îl adoră".*

Pr. Florin Bej

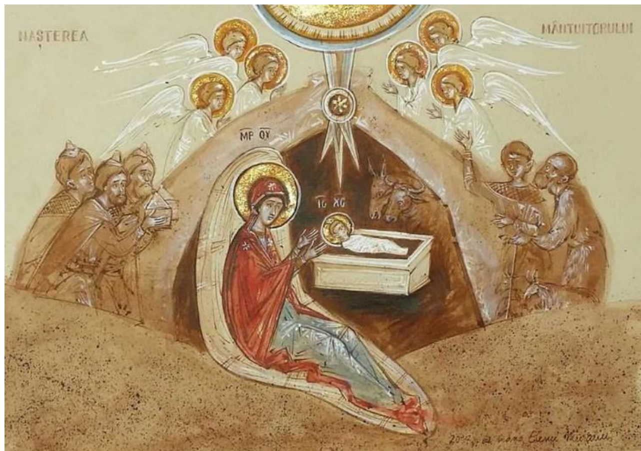

CRĂCIUNUL

Tu nu mai ai, copile, azi,
Crăciun cu ramuri verzi de brazi.
Colindul sfânt tu nu-l mai ai,
Cu glasuri coborând din rai.
Și nu-ți mai vine Moș Crăciun,
Cu țurțuri - perie - pe zăbun.
Și „Moș Ajun" și „Dalbe flori"
La Pruncul mic și luminat,
Tu nu mai vii la închinat.

Copil al veacului de acum,
Oprește-te o clipă-n drum!
Căci vreau să-ți cânt și vreau să-ți spun,
Încet Colindul de Crăciun.
Să știi și tu că Dumnezeu,
Făuritorul tău și-al meu,
Copil ca tine S-a făcut
Și într-o iesle S-a născut.
Și iar se naște pentru voi,
Copii ai vremurilor noi!

Maica Teodosia (Zorica Lațcu)

CRĂCIUNUL ÎN CUMPĂNA VREMILOR

Mircea Vulcănescu, 1935

Crăciunul! Zi de plinătate și belșug, în care vestea bună se împlinește, în care nădejdea de mai bine a omului își află chezășie – ce stranie îmbinare de înțelesuri descoperă omului! În ceasul ales pentru numărătoarea neamurilor pământului, Dumnezeu este de față. Domnul Slavei, al plinătății și al tăriei își ține făgăduiala mântuirii omului, apleacă cerurile spre pământ, ca să îl ridice spre Sine, se întrupează. Și, făcându-se Om, ia chipul săracului și Se naște-n ieslea vitelor, căci – spune Evanghelistul, vorbind de Maica Domnului și de Iosif – *nu mai era loc în han și pentru dânșii...*

Ca și acum 1935 de ani, împărățiile fac numărătoarea și împărțirea semințiilor pământului. Dar, **între oameni nu e nici pace, nici bună învoire**! Fiecare se numără și își numără vecinul. Corăbiile încrucișează încărcate întinsul mărilor, caravanele străbat pustiurile, pe munți se văd focurile taberelor. Timpul pare a sta în cumpănă. Un semn de nedumerire șade întins peste ape. Se așteaptă îngânarea tunurilor...

Și totuși, nu sunt nici 20 de ani de când omenirea – ieșită din cel mai crunt măcel pe care l-a pomenit lumea de când este, secătuită de vlaga celor mai frumoase trupuri de feciori, semănate peste toate brazdele pământului – jurase să sfârșească pentru totdeauna cu silnicia ca mijloc de împlinire a năzuințelor colective...

N-au trecut 20 de ani și, peste generația celor căliți în fier deodinioară, s-a ridicat altă generație neîncercată, gata să arunce iarăși sorții. Lumea și-a uitat de jurământ...
Ca și acum 20 de ani, ca și acum peste o mie nouă sute, Craciunul anului 1935 e o zi de judecată. Nu e în joc numai stăpânirea apelor, a văzduhului și a pământurilor. Nici chiar supremația unei rase, a unei așezări sau a unei civilizații. În joc e însăși **ideea de om**, chipul lui de ființă cugetătoare liberă, așezată la cheia de boltă a creației, sortit să trăiască printre semeni, comunicând prin înțelesuri și împărtășindu-se din folosirea acelorași unelte, pentru împlinirea poftelor și pus, astfel, între automatismul mecanic al aservirii și incoerența anarhică a libertății, să strălucească chipul înțelepciunii și al măsurii. Reuși-vor uneltele omului, creațiile lui, cu poftele nemăsurate și ambițiile pe care le nălucesc, lipsite de frâul pe care îl constituie vedenia întregului din care fac parte, să pună stăpânire pe om și să se întoarcă împotrivă-i, dislocându-l din centrul creației și smintindu-l din propria lui „condiție umană", adică, făcându-l „neom"? Sau **izbuti-va omul, în ceasul al unsprezecelea, să își regăsească marginile și, odată cu ele, echilibrul stării sale**? E o întrebare obsedantă, deschisă limpede de câteva sute de ani, și poate o întrebare legată de esența ființei lui, de ceea ce s-ar numi *„aventura umană"*. La răscrucea atâtor întrebări, strălucește chipul Pruncului Dumnezeiesc, născut în staul, gol, spre mirarea înțelepților, spaima păstorilor și mânia Irozilor.

Oamenii se nasc, cresc, se frământă, năzuiesc, suferă și pier. La fel ca oamenii, se ridică neamurile și împărățiile cresc, înfloresc o clipă, dăinuiesc și cad. Și, la fel cu oamenii și cu împărățiile, dar în alt ritm, se aprind stelele cerului, luminează o vreme și se sting...
Și, prefacerea aceasta pare omului inelară, condiția nașterii din nou e moartea, totul trece, totul se întoarce fără de sfârșit. Și, din adâncul amărăciunii sale, Înțeleptul, care pare că presimte-n El, totuși, altă chemare, fie măcar ca în vis, o fărâmă de năzuință spre vecinicie, rostește cu amărăciune (de unde, oare, amărăciunea asta, dacă în lume sunt toate cum au fost?): *„Zădărnicie a zădărniciilor, totul e zădărnicie!"*

În fața acestei deznădejdi a sufletului omenesc rămas de sine și văduvit de Dumnezeu, de bucurie, **Biserica, creștinii lumii întregi răspund, din toate vremurile, cu un fapt, cu unul singur: Crăciunul**... Și, tocmai acestei strădanii, a cărei culme, pentru noi, creștinii, este Maica Domnului, acest suspin al firii după mântuire – îi răspunde, nu ca un țel, dar ca o împlinire, însemnătatea zilei de Crăciun.